JIIFINTA ISBITAALKA SIDII DAAWEYN LOO BIXIYO

(Qaybta 3 ee Xeerka Caafimaadka Maskaxda 1983)

1. Magaca bukaanka	
2. Magaca qofta mas'uul ka ah xannaanadaada ("takhtarka mas'uul ka ah")	
3. Magaca qaybta iyo isbitaalka	
4. Taariikhda uu bilaabmey xabsiga sida u qabo Qaybta 3	

Waa maxay sababta aan isbitaalka la ii jiifiyey?

Waxaa isbitaalkaan lagugu xiray sida u qabo qaybta 3 ee Xeerka Caafimaadka Maskaxda 1983. Waxaa kani loola jeedaa in takhtarkaagu u maleeyo inaad qabtid xaalad maskaxeed iyo inaad u baahan tahay in isbitaalka lagu jiifiyo sidii xannaano iyo daaweyn laguu siiyo.

Ilaa gormee ayaa halkaan joogi doonaa?

Waxaa halkaan lagugu hayn karaa marka koowaad ilaa lix bilood sidii laguu siiyo daaweynta aad u baahan tahay.

Waa inaadan ka tegin isbitaalka waqtigaan aysan ahayn haddii qofka mas'uul ka ah xannaanadaada (takhtarka ku xannaaneeyo) kuu fasaxo inaad iska baxdo mooyee. Haddii aad isku daydo inaad isbitaalka ka baxdo shaqaalaha ayaa isku dayi doono inay ku joojiyaan, markii aad baxdana, waa lagu soo qaban karaa iyo lagu soo celin karaa.

Maxaa dhacayaa oo xigo?

Takhtarka mas'uul kaa ah ayaa kuu sheegi doono markii aad fiican tahay iyo diyaar u tahay inaad isbitaalka ka tagto. Haddii takhtarka mas'uul kaa ah u maleeyo inaad u baahan tahay inaad isbitaalka joogto in ka badan lix bilood, waxay cusboonaysiin karaan ilaa lix bilood oo kale waqtiga aad isbitaalka joogi doonto, waqtigaas ka dibna waxaa lagugu hayn karaa ilaa hal sano markiiba. Takhtarka mas'uul kaa ah ayaa kani kaagala hadli doono markii la gaaro gaba-gabada waqti walba.

Waa maxay daaweynta la I siin doono?

Takhtarka mas'uul kaa ah iyo xubino kale ee shaqaalaha ka mid ah ayaa kaagala hadli doono daaweyn walba ee u maleeyaan inaad u baahan tahay. Xaaladaha badankood waxaa u baahnaan doontaa inaad oggolaato taladooda.

Seddax bilood ka dib, waxaa jiro shuruudo gaar ah ee ku taliyo daawoyinka laguu siin karo sidii loogu daaweeyo xaaladdaada maskaxeed. Haddii aadan rabin inaad qaadato daawooyinka, ama si xun u jirran tahay iyo aadan wax ka sheegi karin haddii aad rabtid daawada iyo inkale, takhtar oo ka socon isbitaalkaan ayaa kuu soo booqan doono. Takhtarkaan madaxbanaanan ayaa kullan la yeelan doono adiga iyo shaqaalaha isbitaalka ee ku yaqaano. Takhtarka madaxbanaanan ayaa markaas go'aan ka gaari doono daawada lagu siin karo. Markii ay jiraan xaalado deg-deg ah waxaa daawo lagu siin karaa xittaa haddii aadan oggolanin daawadaas.

Takhtarkaan madaxbanaanan waxaa lagu magacaaba SOAD (Takhtarka ku Magacaaban inuu Bixiyo Rayi'ga Labaad) waxaana jagada ku magacaabo Guddi madaxbanaan ah ee kormeero sida loo isticmaalo Xeerka Caafimaadka Maskaxda.

Waxaa jiro shuruudo ka duwan markii la sameynaayo daaweyn gaar ah, sida ku daaweynta korontada maskaxda la marsiiyo (electro-convulsive therapy (ECT)). Haddii ay shaqaalaha u maleeyaan inaad u baahan tahay hal ka mid ah daaweyntaan gaarka ah, waxay kuu macnayn doonaan shuruudaha iyo waxaa lagu siin doonaa buug-yare kale.

Miyaan rafcaan soo codsan karaa?

Haa, waxaad rafcaan ka soo codsan kartaa go'aanka ah in lagugu haayo isbitaalka sida u qabo qaybta 3.

Sida aad kani u sameyso, waxaad Maareeyayaasha Isbitaalka ka codsan kartaa inay ku sii daayaan. Waxaan kani codsan kartaa waqti walba. Maareeyayaasha Isbitaalka waa guddi gaar ah ee ka shaqeeyo isbitaalka sidii ay go'aan uga gaaraan haddii loo baahan yahay in dadka lagu haayo isbitaalka. Waxay go'aansan karaan inay kula hadlaan ka hor intii ay go'aan ka gaarin inay ku sii daayaan.

Waxaad warqad ugu qori kartaa Maareeyayaasha Isbitaalka cinwaankaan:

Ama waxaad ka codsan kartaa xubin ka mid ah shaqaalaha inay kugu caawiyaan la xiriirka Maareeyayaasha Isbitaalka.

Qoyskaaga soke ayaa xittaa warqad u soo qori karo Maareeyayaasha Isbitaalka sidii ay u sheegaan in isbitaalka lagaa soo daayo. Buug-yarahaan wuxuu hoos ku macnaynayaa qofka lagu magacaabey inuu ahaado qoyskaaga soke. Haddii qoyskaaga soke sidaani sameeyo, waa in Maareeyayaasha Isbitaalka ku oggolaadaan inaad isbitaalka ka baxdo 72 saacadood gudeheeda aysan ka ahayn markii takhtarka mas'uul kaa ah soo sheego inaad halis u noqon kartid laftigaaga iyo dadka kale markii lagu sii daayo. Haddii uu kani dhaco, waa in qoyskaaga soke sugaa ilaa lixda bilood ee xiga ka hor intii uu mar labaad ka soo codsado Maareeyayaasha Isbitaalka in lagu sii daayo, haddii aad waqtigaas weli isbitaalka ku xiran tahay.

Waxaad xittaa Maxkamad ka codsan kartaa inay sheegaan inaadan rabin in isbitaalka lagugu haayo.

Waa maxay Maxkamadda iyo maxaa dhici doono?

Maxkamadda waa guddi madaxbanaansan oo go'aamin karo in lagaa sii daayo isbitaalka. Wuxuu kullan la sameyn doonaa adiga iyo shaqaalaha isbitaalka ee ku yaqaano. Kullanka waxaa lagu magacaabaa "dhegaysi". Waxaad qof kale ka codsan kartaa inay dhegaysiga kuu soo raacaan sidii ay kuu caawiyaan, haddii aad doonayso. Dhegaysiga ka hor, xubinada Maxkamadda ayaa akhrin doono warbixinada iyo xannaanada isbitaalka adiga kaa soo qorey. Hal ka mid ah xubinada Maxkamadda ayaa xittaa imaan doono sidii uu kuula hadlo.

Gormee ayaan maxkamadda codsi ka samaysan karaa?

Waxaad codsi ka samaysan kartaa Maxkamadda hal mar lixda bilood ee ugu horreeya ee isbitaalka lagugu haayo sida u qabo qaybta 3. Waxaad markaa ka dib codsi labaad sameysan kartaa lixda bilood ee xiga, markaas kadibna hal mar sanad walba ee aad isbitaalka lagugu haayo.

Haddii qoyskaaga soke uu Maareeyayaasha Isbitaalka u sheegay inuu rabo in isbitaalka lagaa soo daayo, laakin takhtarka mas'uul kaa ah ay sheegaan in laguu ogoleen in lagaa sii daayo isbitaalka, qoyskaaga soke ayaa Maxkamadda codsi ka sameysan karo. Qoyskaaga soke waa inuu sidaan sameeyaa 28 maalmood gudeheeda laga bilaabo taariikhda loo sheegay in takhtarka mas'uul kaa ah uu ka soo horjeedo in lagaa sii daayo isbitaalka.

Haddii aad rabtid inaad codsi ka sameyso Maxkamadda waxaad u soo qori kartaa:

The Tribunals Service
PO BOX 8793
5th Floor
Leicester
LE1 8BN　　　　　Tel. 0845 2232022

Waxaad qareen ka codsan kartaa inuu Maxkamadda uu warqad wakiil ahaan adiga kuu soo diro iyo inuu kugu caawiyo dhegaysiga.
Isbitaalka iyo Ururka Sharciga waxay qabaan liis ku qoran qareenada kani ku takhasuusan. Looma baahno inaad qareenka lacagtiisa bixiso. Waa bilaash markii la raaco nidaamka ku Caawinta Sharciga.

Ogeysiinta qooyskaaga soke

Nuqulka buug-yarahaan waxaa la siin doonaa qofka uu Xeerka Caafimaadka Maskaxda u ku aqoonsado inuu yahay qooyskaaga soke.

Waxaa jiro liis ku qoran dad ee Xeerka Caafimaadka Maskaxda ula dhaqmo inay yihiin qoyskaaga. Caadi ahaan, qofka ugu sareeya liiskaas ayaa lagu magacaabi doonaa inuu noqdo qoyskaaga soke. Shaqaalaha isbitaalka wuxuu ku siin karaa buug-yare si fiican kani kuu sharraxaayo iyo ku qoran xuquuqyada uu qoyskaaga soke ku leeyahay daaweyntaada iyo xannaanadaada.

Xaaladdaada markii la fiiriyo, waxaa noola sheegay in qoyskaaga soke uu yahay:

Haddii aadan rabin inaad hesho nuqulka buug-yarahaan, fadlan u sheeg kalkaaliyahaaga ama xubin ka mid ah shaqaalaha.

Beddelida magaca qoyska soke

Haddii aadan u malayn in qofkaan u ku habboon yahay inuu ahaado qoyskaaga soke, waxaad codsi ka samayn kartaa Maxkamadda Degmada in qof kale lagu magaacabo qoyskaaga soke. Shaqaalaha isbitaalka waxay ku siin karaan buug-yare kani kuu sharraxaayo.

Warqadahaada

Dhammaan warqadaha laguu soo diro intii aad isbitaalka ku jirto waa lagu siin doonaa. Qof walba ayaad warqad u diri kartaa aysan ka ahayn qof diidey inaad warqad u soo dirto. Warqadaha loo diro dadkaan waxaa joojin karo shaqalaha isbitaalka.

Shuruud Dabakhaad

Waxaa jiro Sharuud Dabakhaad oo shaqaalaha isbitaalka ku talinaayo Xeerka Caafimaadka Maskaxda iyo sida loola dhaqmo dadka qabo dhiibato maskaxeed. Waa in shaqaalaha tixgeliyaan waxa ay Shuruudda sheegaayso markii ay go’aan ka gaarayaan xannaanadaada. Waxaad weydiin kartaa inaad aragto nuqulka Shuruudda, haddii aad doonayso.

Sida cabasho loo sameeyo?

Haddii aad rabto inaad ka cabato wax walba ee xiriir la leh xannaanadaada iyo daaweyntaada isbitaalka, fadlan la hadal xubin ka mid ah shaqaalaha. Waxay awoodi karaan inay xaaladda xalliyaan. Waxay xittaa ku siin karaan macluumaadka habsocodka cabashada ee isbitaalka, oo aad isticmaali karto sidii aad u xalliso cabashadaada adigoo u maraayo wax lagu magacaabo xal-helidda deegaanka. Waxay xittaa kuu sheegi karaan qof walba ee kale ee kugu caawin karo samaynta cabashada.

Haddii aadan u malayn in hab-socodka cabashada ee isbitaalka ku caawin karo, waxaad ka caban kartaa Guddii madaxbanaan. Guddiga wuxuu kormeera sida loo isticmaalo Xeerka Caafimaadka Maskaxda, sidii uu u hubiyo in si sax ah loo isticmaalo, iyo in shaqaalaha si sax ah loo xannaaneeyo intii ay isbitaalka joogaan. Shaqaalaha isbitaalka waxay ku siin karaan buug-yare kuu macneynaayo sidii loola xiriiro Guddiga.

Sidii aad u hesho caawinaad iyo macluumaad dheeraad ah

Haddii uu jiro wax aadan ka garan xannaanadaada iyo daaweyntaada, xubin ka mid ah shaqaalaha ayaa isku dayi doono inuu ku caawiyo. Fadlan ka codso xubin ka mid ah shaqaalaha inuu kuu sharraxo haddii uu jiro wax aadan ka garanin buug-yarahaan ama haddii aad qabtid su'aalo oo buug-yarahaan ka jawaabin.

Fadlan weydii haddii aad qof kale u rabto nuqul kale ee buugyarahaan.